

BIJLAGE 1 - BELEIDSKADER

1. RIJKSBELEID

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) 2012

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. De aanleiding voor het opstellen van deze structuurvisie is gelegen in het feit dat er nieuwe politieke accenten zijn gelegd en doordat er veranderende omstandigheden zijn zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen. Dit laatste onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden.

Deze structuurvisie geeft een integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. In de visie worden ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden. De structuurvisie vervangt alle voorgaande rijksnota's ten aanzien van ruimte en mobiliteit (waaronder de Nota Ruimte), behalve de Structuurvisie Nationaal Waterplan. Het Rijk geeft met de SVIR meer ruimte aan provincies en gemeenten om in te spelen op de eigen situatie, zelf beslissingen te nemen en geeft ruimte aan burgers en bedrijven voor initiatief en ontwikkeling. Dit betekent minder nationale belangen en eenvoudigere regelgeving.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Enkele doelen uit de SVIR hebben een directe doorwerking op het buitengebied van Gemert-Bakel:

- verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
- ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
- ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora en faunasoorten.

In dit bestemmingsplan zijn geen ontwikkelingen voorzien die de Rijksbelangen op milieugebied of natuurgebied kunnen aantasten. De natuurlijke en cultuurhistorische waarden in dit plan zijn in voldoende mate verzekerd door de verschillende gebiedsbestemmingen en gebiedsaanduidingen.

AMvB Ruimte

De nationale belangen uit SVIR die juridische borging vragen, zijn uitgewerkt in de AMvB Ruimte. De AMvB Ruimte wordt in juridische termen aangeduid als het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Deze AMvB is gericht op door werking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)

Het Barro geeft de juridische kaders die nodig zijn om het vigerend ruimtelijk rijksbeleid te borgen. De regeling is vastgesteld op 22 augustus 2011 en in werking getreden op 30 december 2011. In 2012 en 2016 zijn enkele wijzigingen doorgevoerd in het Barro. Het kabinet heeft in de genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen, bijvoorbeeld voor defensie en waterveiligheid, de bevoegdheid om algemene regels te stellen moet worden ingezet.

Het gaat daarbij om het beschermen van de nationale belangen. Deze algemene regels, vastgelegd in het Barro, werken zoveel mogelijk direct door op het niveau van de lokale besluitvorming. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Naar aanleiding van een advies van de Raad van State voorziet het Barro ook in een bij dit besluit behorende ministeriële regeling (Rarro).

De Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) is gebaseerd op het Barro. In het Barro is bepaald dat bij ministeriële regeling verschillende militaire terreinen en objecten, hoofdwegen en NNN-gebieden worden aangewezen, waar gemeenten bij de vaststelling van bestemmingsplannen rekening mee moeten houden. In het Rarro wordt daar uitvoering aan gegeven.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Het radarverstoringgebied behorende bij de radar op de militaire vliegbasis Volkel beslaat het gehele grondgebied van de gemeente Gemert-Bakel. In het bestemmingsplan 'Buitengebied 2010' is voor het gehele grondgebied een gebiedsdekkende regeling opgesteld. Om absoluut veilig te stellen dat binnen het bestemmingsplan geen bebouwing of andere objecten worden gerealiseerd hoger dan de kritische hoogten of voor de verschillende geldende zoneringen. Deze regels worden in de integrale herziening overgenomen.

Besluit ruimtelijke ordening (Bro)

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bevat de uitwerking van bepalingen uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het besluit stelt vanuit de rijksverantwoordelijkheid voor een goed systeem van ruimtelijke ordening juridische kaders aan de processen van ruimtelijke belangenafweging en besluitvorming bij de verschillende overheden (o.a. nationaal belang 13 uit de SVIR). De 'ladder van duurzame verstedelijking' is in 2012 opgenomen in het Bro.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Voor de nieuwe stedelijke ontwikkeling moet een verantwoording plaatsvinden aan de hand van een drietal opeenvolgende treden:

1. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. Hierbij kan het gaan om zowel kwantitatieve als kwalitatieve aspecten;
2. indien uit de beschrijving, bedoeld in trede 1, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins;
3. Indien uit de beschrijving, bedoeld in trede 2, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven

in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Per 1 juli 2017 is de nieuwe Ladder in werking getreden. Hierin wordt de tekst van de Ladder teruggebracht naar de essentie, namelijk de noodzaak om aan te geven dat de voorgenomen nieuwe stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte plus een motivering indien de stedelijke ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd. Concreet betekent dit dat onderzoek naar het *actuele* en *regionale* aspect van de behoefte en Trede 3 komt te vervallen. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden om de laddertoets 'door te schuiven' naar een uitwerkings- of wijzigingsplan, mits dit voorafgaand is bepaald door het bevoegd gezag.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

In de integrale herziening van het bestemmingsplan worden geen stedelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt zoals bedoeld in artikel 1.1.1 van het Bro.

Wet Plattelandswoningen

De 'Wet Plattelandswoningen' trad op 1 januari 2013 in werking. De wet wijzigt de bescherming voor (voormalig) agrarische bedrijfswoningen en de definitie van geurgevoelig object. De Wet plattelandswoningen bevat een regeling voor veehouderijen die niet gestopt zijn, maar waarvan de woning qua gebruik wordt afgesplitst (plattelandswoning). Het gaat om de bescherming tegen geur van de voormalige eigen veehouderij.

De Wet Plattelandswoning voegt een nieuw artikel toe aan de Wabo, namelijk artikel 1.1a:

1. *Een bedrijfswoning, behorend tot of voorheen behorend tot een landbouwinrichting, die op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning door een derde bewoond mag worden, wordt met betrekking tot die inrichting voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen beschouwd als onderdeel van die inrichting, tenzij bij of krachtens deze wet anders is bepaald.*
2. *Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder landbouwinrichting verstaan: Inrichting waar uitsluitend of in hoofdzaak van agrarische activiteiten, zijnde het telen of kweken van landbouwgewassen of het fokken, mesten, houden of verhandelen van landbouwhuisdieren, dan wel activiteiten die daarmee verband houden worden verricht.*

De wet heeft ook gevolgen gehad voor de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Aan de Wgv werd een nieuw derde lid aan artikel 2 toegevoegd. Door de beschreven aanpassingen is een afgesplitste burgerwoning geen belemmering voor de bedrijfsvoering van de eigen veehouderij, waartoe de woning behoorde. De (voormalige) bedrijfswoning bij een veehouderij, die door een derde bewoond mag worden, wordt voortaan gezien als onderdeel van de inrichting. Dat betekent dus voor deze (voormalige) bedrijfswoning geen bescherming tegen de milieugevolgen van de eigen inrichting.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Provincie Noord-Brabant heeft de plattelandswoning grotendeels buiten beschouwing gelaten in haar beleid. In de toelichting van de Verordening ruimte 2014 (vigerend per 8 juli 2017) wordt in paragraaf 4.29 ingegaan op de Wet plattelandswoning: "*Indien de bedrijfswoning feitelijk door derden wordt bewoond, biedt de Wet plattelandswoning de mogelijkheid om deze burgerbewo-*

ning van de bedrijfswoning toe te staan". In de regels van de Verordening ruimte 2014 is geen bepaling met betrekking tot plattelandswoningen opgenomen.

De Wet plattelandswoningen is in dit bestemmingsplan verankerd middels een wijzigingsbevoegdheid. Met deze wijzigingsbevoegdheid kan op verzoek een bestaande bedrijfswoning die in gebruik is als burgerwoning binnen het agrarisch bouwvlak voorzien worden van de functieaanduiding 'plattelandswoning' met behulp van een omgevingsvergunning. Dit staat voor het gebruik van de bedrijfswoning als plattelandswoning. Een andere voorwaarde is dat de woning als bedrijfswoning blijft gelden voor het bouwvlak waarbinnen deze is gelegen. Dit betekent onder meer dat het verlenen van de vergunning niet leidt tot de mogelijkheid om een nieuwe bedrijfswoning te bouwen binnen het bestemmingsvlak.

Meststoffenwet

In de Meststoffenwet is opgenomen onder welke voorwaarden vervoer en handel in meststoffen is toegestaan. Per meststof zijn verschillende regels, voorwaarden en uitrijdperioden opgenomen. Hiermee wordt het gebruik van dierlijke mest wettelijk beperkt. Een deel van de mest die overblijft (het mestoverschot) moet daarom bewerkt worden. De meststoffenwet bepaalt onder welke voorwaarden vervoer van en handel in meststoffen is toegestaan. De meststoffen zijn als volgt ingedeeld:

- dierlijke meststoffen;
- zuiveringsslib;
- compost;
- overige organische meststoffen;
- anorganische meststoffen (kunstmeststoffen).

Sinds 1 januari 2014 is het verplicht om mest te verwerken. Ondernemers moeten door deze mestverwerkingsplicht een deel van het bedrijfsoverschot mest (in kg fosfaat) laten verwerken. Per 1 januari 2016 zijn de verwerkingspercentages voor veehouders opnieuw verhoogd voor zowel de regio's Zuid (55%), Oost (35%) en de overige regio's (10%). In 2018 zijn de verwerkingspercentages gelijk gebleven aan de percentages in 2017, namelijk 59% voor regio Zuid en 52% voor Oost. De verwerkingsplicht voor de overige gebieden blijft 10% in 2017 (Bron: Ministerie van Economische Zaken).

Het kabinet richt zich in haar beleid daarom op het verhogen van de doelmatigheid van het gebruik van mineralen, het bevorderen van het hergebruik van mineralen en het sluiten van kringlopen. Nuttige nutriënten uit onder andere dierlijke mest moeten zoveel als mogelijk worden hergebruikt om onnodige uitputting van natuurlijke hulpbronnen te voorkomen. Dit beleid is onder meer geformuleerd in de Grondstoffennotitie van het kabinet (Kamerstukken II 2010/11, 32 852, nr. 1) en het mede door de Staatssecretarissen van I&M en EL&I op 4 oktober 2011 ondertekende Ketenakkoord Fosfaatkringloop. Dit door marktpartijen, kennisinstellingen en overheid ondertekende akkoord moet leiden tot een duurzame markt voor secundaire fosfaatgrondstoffen, waardoor op termijn de fosfaatkringloop in Nederland wordt gesloten. De vraag naar voedsel zal toenemen. Verwacht mag worden dat de vraag naar meststoffen daardoor zal stijgen, met als gevolg oplopende prijzen voor schaarser wordende grondstoffen. Ondernemers worden door economische motieven gedwongen efficiënter om te gaan met nutriënten en daarmee ook met dierlijke mest. Deze verplichting bevordert het van de grond komen van duurzame mestbe-/verwerking in Nederland en innovaties op dat vlak. Dat zal ook ondersteund worden vanuit het

innovatiebeleid van het kabinet. Innovatie kan een bijdrage leveren aan realisatie van doelstellingen op het gebied van nitraat, fosfaat en ammoniak (PAS, Natura 2000-gebieden).

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Provincie Noord-Brabant stuurt met de regeling zoals deze is opgenomen in de Verordening sterk op de uitvoering van mestbewerking in Noord-Brabant. Met de regels van de integrale herziening van het bestemmingsplan wordt aansluiting gezocht bij de Verordening.

Melkveewet (Wet verantwoorde groei melkveehouderij)

Tot 1 april 2015 bestond het systeem van melkquota voor melkveehouders. Met deze quotering werd de productie van melk gereguleerd, niet het aantal of stuks melkvee. Dit betekent dat voorheen moeilijk gestuurd kon worden op de fosfaatproductie van de rundveesector en de daarmee samenhangende Europese Nitraatrichtlijn.

In de Meststoffenwet zijn verscheidene maatregelen vastgelegd om te voldoen aan deze Europese Nitraatrichtlijn. Alleen wanneer niet voldaan wordt aan deze eisen dient een lidstaat verplicht aanvullende of verscherpte maatregelen te nemen. In het verleden heeft Nederland al een aantal keer de gebruiksnormen aangepast en per 1 januari 2014 de mestverwerkingsplicht ingesteld. Bij het doorvoeren van deze verscherpte maatregelen is aangekondigd dat wanneer deze mestverwerkingsplicht onvoldoende van de grond komt, ook het instrument dierrechten in de melkveehouderij wordt ingezet.

Nu in het vijfde actieprogramma van de Nitraatrichtlijn (2014-2017) de gebruiksnormen wederom zijn aangescherpt, nog onduidelijk is of mestverwerking voldoende van de grond komt én per 1 april de melkquota vervallen, vindt het kabinet het noodzakelijk nu al aanvullende eisen te stellen om te kunnen voldoen aan de Nitraatrichtlijn. Door middel van de Melkveewet worden dierrechten voor de melkrundveehouderij in werking gesteld en wordt gestuurd op geen overschrijding van het fosfaatproductieplafond.

Middels een aanvulling in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet, hoofdstuk Xa, wordt de fosfaatproductie en daarmee het fosfaatproductieplafond geregeld. De Meststoffenwet geldt als basis voor de forfaitaire fosfaatexcretienorm. Dit betekent dat de invulling van fosfaatrechten gebeurt op basis de gemiddelde excretiewaarden voor een melkkoe met een bepaalde melkproductie. Per 1 januari 2018 wordt de fosfaatproductie van de Nederlandse melkveehouderij begrensd door fosfaatrechten. Deze rechten zullen verdeeld worden onder de Nederlandse melkveehouders aan de hand van de fosfaatproductie van het bedrijf op 2 juli 2015. Het streven is om na 2018 het sectorplafond van 84,9 miljoen kilogram fosfaat per jaar niet te overschrijden.

In de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij is geregeld dat de melkveewet stuurt in de grondgebondenheid van een melkveebedrijf wanneer een dergelijk bedrijf wil uitbreiden. Bedrijven die willen uitbreiden en een fosfaatoverschot hebben, worden verplicht om aan te tonen dat zij voldoende grond hebben om een deel (het verplichte deel, afhankelijk van het overschot) van de extra fosfaatproductie bij groei op het eigen land te plaatsen.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De Wet verantwoorde groei melkveehouderij maakt deel uit van de Meststoffenwet. De borging van deze wet en de grondgebondenheid van een bedrijf is verankerd in de Verordening.

2. PROVINCIAAL BELEID

Structuurvisie ruimtelijke ordening 2010 - partiële herziening 2014

Op 19 maart 2014 is de Structuurvisie ruimtelijke ordening 2014 in werking getreden in de provincie Noord-Brabant. Deze structuurvisie is een actualisatie van de visie die in 2010 werd vastgesteld. De structuurvisie geeft de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040). De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie en geeft een ruimtelijke vertaling van de opgaven en doelen uit de Agenda van Brabant. Ook de instrumenten die de provincie inzet om deze opgaven te bereiken, staan in de structuurvisie beschreven. De opgaven leiden tot ruimtelijke keuzes voor de toekomstige ontwikkeling van Noord-Brabant. Deze ruimtelijke keuzes zijn vertaald in 14 provinciale ruimtelijke belangen:

1. Regionale contrasten;
2. Een multifunctioneel landelijk gebied;
3. Een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem;
4. Een betere waterveiligheid door preventie;
5. Koppeling van waterberging en droogtebestrijding;
6. Duurzaam gebruik van de ondergrond;
7. Ruimte voor duurzame energie;
8. Concentratie van verstedelijking;
9. Sterk stedelijk netwerk;
10. Groene geleidingszones tussen steden;
11. Gedifferentieerd aanbod aan goed bereikbare vrijetijdsvoorzieningen;
12. Economische kennisclusters;
13. (Inter)nationale bereikbaarheid;
14. Beleefbaarheid stad en land vanaf de hoofdinfrastructuur.

Bij deze ruimtelijke keuzes hanteert de provincie twee leidende principes; 1. Ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid en 2. Vestigings- en leefklimaat en gezondheid. Dit betekent dat deze richting geven aan het maken van keuzes en een belangrijke rol spelen in de uitwerking van de provinciale belangen.

De structuurvisie is opgebouwd uit twee onderdelen. In onderdeel A wordt de kern van de visie verwoord op ruimtelijke ontwikkelingen van Brabant. Het landschap en de wijze waarop dit moet worden versterkt, staan in dit onderdeel voorop. Deel B van de structuurvisie beschrijft de wijze waarop de provincie de visie uitwerkt in vier robuuste ruimtelijke structuren: groenblauwe structuur, landelijk gebied, stedelijke structuur en infrastructuur. De juridische borging van de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening is verder uitgewerkt in de Verordening ruimte.

Verordening ruimte Noord-Brabant

Op 11 juli 2017 is de Verordening ruimte Noord-Brabant (hierna: Verordening) van de provincie Noord-Brabant opnieuw herzien en vastgesteld. In de tussentijd is de Verordening meerdere malen partieel herzien. De laatst geconsolideerde versie van de Verordening is op 1 januari 2018 in werking getreden. Gemeenten en planopstellers moeten bij het opstellen van dergelijke besluiten de regels van de Verordening ruimte Noord-Brabant toepassen, waarmee de gemeentelijke bevoegdheden worden ingeperkt. Behalve dat de verordening eisen stelt aan door de

gemeenten in Noord-Brabant op te stellen bestemmingsplannen, projectbesluiten en beheersverordeningen, vormt het een toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen.

Structuren

In de Verordening is aangegeven hoe men omgaat met ruimtelijke ontwikkelingen in Brabant. Op de kaart, behorende bij de Verordening, zijn vier verschillende structuren en aanduidingen weergegeven. Het beleid van de provincie is voor een groot deel gebaseerd op deze structuren. Per structuur is in de regels aangegeven welke ontwikkelingsmogelijkheden per functie of locatie mogelijk is. Binnen de gemeente Gemert-Bakel komen alle vier de structuren in het buitengebied voor, namelijk:

- groenblauwe mantel;
- gemengd landelijk gebied;
- bestaand stedelijk gebied;
- Natuur Netwerk Brabant.

De structuren zijn gekoppeld aan de Structuurvisie RO, welke voor het gehele grondgebied van de Provincie Noord-Brabant geldt. Deze structuren bestond ook al in voorgaande versies van de Verordening ruimte. De structuren zijn aanvullend op elkaar en sluiten elkaar uit. Dit betekent dat ieder ruimtelijk oppervlak in Brabant onder één van deze structuren valt, maar niet onder meerdere structuren tegelijk kan vallen. Directe rechten kunnen aan de structuren niet ontleend worden en zijn daarom ook niet als zodanig in het bestemmingsplan opgenomen.

Bestaand stedelijk gebied

Een klein deel van het plangebied is binnen de structuur 'bestaand stedelijk gebied' gelegen. Binnen het bestaand stedelijke gebied is een gemeente in het algemeen vrij om te voorzien in stedelijke ontwikkeling; uiteraard binnen de grenzen van wetgeving en de regionale afspraken. Tevens is een aantal bepalingen opgenomen over zorgvuldig ruimtegebruik en de verantwoording die de provincie daarover vraagt aan gemeenten.

Groenblauwe mantel

Een groot gedeelte van de gemeente Gemert-Bakel is gelegen binnen de groenblauwe mantel. Het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, water (-beheer) en landschap is een belangrijke opgave binnen de groenblauwe mantel. Binnen de groenblauwe mantel is de agrarische sector een grote en belangrijke grondgebruiker. Het is nodig om deze positie te behouden en/of ontwikkeling in grondgebonden agrarisch gebruik te bevorderen. Er zijn ook andere functies aanwezig binnen deze mantel zoals recreatieve functies. Voor voornamelijk de bedrijven met een grondgebonden karakter en de akkerbouw worden kansen geboden. Deze agrarische sectoren zijn belangrijk voor delen in de structuur en zijn belangrijk voor beheer en ontwikkeling van groene en blauwe waarden.

Nieuwe ontwikkelingen binnen de groenblauwe mantel zijn mogelijk, als deze bestaande natuur-, bodem- en waterfuncties respecteren of bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van deze functies of het (cultuurhistorisch waardevolle) landschap. Ontwikkelingen passen qua aard en schaal bij het ontwikkelingsperspectief voor de groenblauwe mantel en houden rekening met omliggende waarden. Dit wordt betrokken bij de zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit. Een (verdere) ontwikkeling van kapitaalintensieve functies, zoals stedelijke ontwikkelingen, (bezoekers)intensieve recreatie en concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties zijn strijdig met de doelen die in de groenblauwe mantel worden nagestreefd. De ontwikkelingsmogelijkhe-

den voor deze intensievere functies zijn dan ook beperkt en er worden binnen deze structuur dan ook strengere voorwaarden gesteld aan ontwikkelingsmogelijkheden dan in gemengd landelijk gebied of bestaand stedelijk gebied.

Vanwege de transitie naar zorgvuldige veehouderij worden de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen beperkt. Hierop is een uitzondering mogelijk voor bedrijven met een grondgebonden karakter.

Gemengd landelijk gebied

Daarnaast is een deel van het plangebied gelegen binnen de structuur 'gemengd landelijk gebied'. Het landelijk gebied ligt buiten de groenblauwe structuur en de stedelijke structuur zoals steden, dorpen en bedrijventerreinen. In het landelijk gebied vindt menging van functies plaats. Hiermee wordt door de provincie een sterke plattelandseconomie gestimuleerd. Voornamelijk de ontwikkeling van tuin- en landbouw is hier van belang, dit is de grootste grondgebruiker in deze structuur. Ook andere vormen van bedrijvigheid zoals natuur, landschap, recreatie en wonen vinden plaats in het gebied. De structuurvisie maakt onderscheid in gemengd landelijk gebied en accentgebied agrarisch ontwikkeling. Dit onderscheid is niet in de Verordening overgenomen, alleen het door vertalen van gemengd landelijk gebied op bestemmingsplan niveau is relevant.

Voor de land- en tuinbouwsector wordt gestuurd op verdere verduurzaming van de sector. Belangrijke aspecten daarbij zijn zorgvuldig ruimtegebruik, volksgezondheid, dierenwelzijn, een afname van de milieubelasting en efficiënt energiegebruik. De agrarische sector in Noord-Brabant is innovatief en in staat is om goed in te spelen op de veranderende economische en maatschappelijke context. Het bieden van ontwikkelingsruimte aan deze sectoren is daarom ook belangrijk voor de economische positie van Noord-Brabant en de economische clusters

De land- en tuinbouw krijgt binnen het landelijk gebied steeds meer te maken met het groeiende ruimtegebruik van deze andere functies, zoals recreatie en wonen. Ook aan deze plattelandseconomie wordt ruimte geboden door Provincie Noord-Brabant. De landbouw, toerisme en recreatie zijn belangrijke dragers van de plattelandseconomie. Dit resulteert in het in evenwicht met elkaar afwegen van de verscheidene functies in het gemengd landelijk gebied en daarmee een duurzame ontwikkeling van een vitaal gemengd landelijk gebied.

Natuur Netwerk Brabant

Tussen Gemert en Bakel is een deel van het plangebied aangeduid als 'Natuur Netwerk Brabant'. Het Natuur Netwerk Brabant maakt deel uit van de kern van de groenblauwe mantel en is een samenhangend netwerk van natuur- en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-) nationaal belang. Hoofddoel voor deze structuur is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van gezonde leefgebieden voor de biodiversiteit.

Aanduidingen

Tevens geeft de provincie per structuur aan of en wat voor beschermingsregime van toepassing is middels een aanduiding. Voor het plangebied zijn de volgende aanduidingen van toepassing:

- zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling;
- cultuurhistorisch vlak;
- aardkundig waardevol;
- beperkingen veehouderij;
- doorgroeigebied glastuinbouw;
- rechtstreeks werkende regel voor sanerings- en verplaatsingslocatie –RBS;
- rechtstreeks werkende regel voor sanerings- en verplaatsingslocatie – VIV;
- behoud en herstel van watersystemen;
- regionale waterberging;
- reservering waterberging;
- ecologische verbindingszone;
- attentiegebied Natuur Netwerk Brabant;
- stalderingsgebied.

Daarnaast zijn nog enkele aanduidingen van belang die bedoeld zijn om sturing te geven aan ontwikkelingen te bieden voor waarden. Hieronder wordt kort toegelicht per aanduiding wat er beschermd wordt en hoe deze wordt overgenomen in het bestemmingsplan. Welke afwegingen hieraan ten grondslag liggen wordt uitgebreid toegelicht in hoofdstuk 3 van de eigenlijke toelichting.

Aardkundig waardevol gebied

Voor deze gebieden geldt dat het beleid, naast de hoofdbestemming, is gericht op het instandhouden, herstel of de duurzame ontwikkeling van de aardkundige waarden en kenmerken. Werkzaamheden die deze waarden kunnen schaden zijn niet toegestaan. In sommige gevallen betekent dit dat er een omgevingsvergunning voor deze werkzaamheden aangevraagd kan worden. Er wordt dan getoetst in hoeverre de uit te voeren werkzaamheden een effect heeft op deze waarden. Deze aanduiding wordt vastgelegd op de verbeelding van het bestemmingsplan conform de Verordening en is in de regels opgenomen als 'Waarde – Aardkundig waardevol'.

Beperkingen veehouderij

De term 'extensiveringsgebied' is in de nieuwe Verordening ruimte niet langer aan de orde, evenals de termen 'landbouwontwikkelingsgebied' en 'verwevingsgebied'. Wel wijst de Verordening ruimte gebieden aan met de aanduiding 'Beperkingen veehouderij'. Voor de begrenzing van deze gebieden is grotendeels aangesloten bij de grenzen van het extensiveringsgebied die op grond van de Reconstructiewet waren vastgesteld. De regels binnen het gebied 'Beperkingen veehouderij' gelden in tegenstelling tot de extensiveringsgebieden voor alle veehouderijen. Een uitzondering geldt voor grondgebonden veehouderijen; de voorwaarden die hier aan gesteld zijn, zijn voor alle veehouderijen gelijk. Reconstructiewet gerelateerde aanduidingen worden van de verbeelding verwijderd. De aanduiding 'beperkingen veehouderij' wordt opgenomen in de regels en verbeelding van het bestemmingsplan conform de Verordening.

Cultuurhistorisch vlak en Complexen van cultuurhistorisch belang

Binnen de gebieden waar deze aanduidingen op zijn gelegen, zijn regels opgenomen ten behoeve van het behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden en kenmerken. Werkzaamheden die deze waarden kunnen schaden zijn niet toegestaan. In som-

mige gevallen betekent dit dat er een omgevingsvergunning voor deze werkzaamheden aangevraagd kan worden. Er wordt dan getoetst in hoeverre de uit te voeren werkzaamheden een effect heeft op deze waarden.

Voor de complexen van cultuurhistorisch belang wordt zorggedragen voor de borging van cultuurhistorisch waardevolle complexen in het buitengebied. De Verordening duidt ze wel aan maar heeft hiervoor geen specifieke regels opgenomen. De verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij gemeenten om een afweging te maken.

De gemeente Gemert-Bakel heeft middels aanduidingen de rijks- en gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden aangeduid. Landschappelijke of (a)biotische waarden worden geborgd door middel van dubbelbestemmingen.

Attentiegebied Natuur Netwerk Brabant

In de gebieden met de aanduiding 'Attentiegebied Natuur Netwerk Brabant' geldt een beperkt beschermingsregime. Hoe omgegaan dient te worden met dit beperkt beschermingsregime dient nader uitgewerkt te worden in het bestemmingsplan. Op perceelsniveau dient ingegaan te worden op inrichting, beheer en bescherming van de ecologische verbindingszone. In het huidige bestemmingsplan is al een aanduiding voor de ecologische verbindingszone opgenomen, deze wordt onveranderd overgenomen in de integrale herziening.

Doorgroeigebied glastuinbouw

In de Verordening zijn ten behoeve van de glastuinbouw doorgroeigebieden en vestigingsgebieden aangeduid. In de gemeente Gemert-Bakel bevindt zich een doorgroeigebied voor glastuinbouw. In de doorgroeigebieden ligt de nadruk op verdere ontwikkeling van bestaande glastuinbouwbedrijven. De aanduiding 'doorgroeigebied glastuinbouw' is overgenomen in het bestemmingsplan conform de Verordening.

Regionale waterberging en reservering waterberging

Deze aanduidingen zijn opgenomen om activiteiten tegen te gaan die ten koste kunnen gaan van het waterbergend vermogen van het gebied. De provincie eist dat de minimale eisen verwoord worden in een bestemmingsplan. In het huidige bestemmingsplan is voor deze gebieden de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterberging' opgenomen, deze wordt onveranderd in de integrale herziening.

Zoekgebied behoud en herstel van watersystemen

De gebiedsaanduiding is overgenomen uit het Provinciaal (Milieu- en) Waterplan. De gebieden voor ruimte voor behoud en herstel van watersystemen zijn samengesteld uit verschillende typen gebieden:

- De waterlopen met de functie waternatuur;
- De (natte) ecologische verbindingszones en;
- De gebieden die in de reconstructie- en gebiedsplannen zijn aangeduid als 'ruimte voor beek- en kreekherstel'.

In deze gebieden is het beleid gericht op verbetering en herstel van het watersysteem van bovenregionaal belang en de ruimte die daarvoor nodig is. Deze gebiedsaanduiding wordt niet opgenomen in het bestemmingsplan. De aanduiding heeft voornamelijk betrekking op grotere

plannen die niet direct binnen het bestemmingsplan worden toegelaten. De aanduiding wordt betrokken bij een dergelijke bestemmingsplanherziening.

Zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling

Uitgangspunt van zorgvuldig ruimtegebruik is dat de ruimte binnen het bestaand stedelijk gebied zo goed mogelijk wordt benut. Als er toch nieuw ruimtebeslag nodig is dan kan dit in afwijking van het verbod op nieuwvestiging alleen in de zoekgebieden voor stedelijke ontwikkeling of -onder specifieke voorwaarden- in de gebieden integratie stad-land. In het bestemmingsplan worden geen ontwikkelmogelijkheden opgenomen in relatie tot zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling.

Sanerings- en verplaatsingslocaties – RBV en VIV

Op de verbeelding van de Verordening is te zien dat in de gemeente Gemert-Bakel verschillende locaties hebben deelgenomen aan de Regeling beëindiging veehouderijtakken (RBV) en de Verplaatsingsregeling intensieve veehouderij (VIV). In de Verordening is aangegeven dat voor deze locaties een passende herbestemming dient te worden opgenomen. Het is noodzakelijk om de verschillende locaties te verzamelen en te analyseren. Tenslotte is het van belang om te weten welke afspraken zijn gemaakt met de eigenaar omtrent de deelname aan de RBV-regeling (minimaal 10 jaar geen intensieve veehouderij). Voor dergelijke locaties binnen de gemeente Gemert-Bakel is inmiddels een passende herbestemming gevonden. Het specifiek aanduiding van deze locaties is niet nodig.

Algemene regels

In artikel 3 van de Verordening wordt ingegaan op de zorgplicht van de ruimtelijke kwaliteit. Dit principe is van toepassing op zowel het stedelijk als het landelijk gebied. De zorgplicht voor de ruimtelijke kwaliteit betreft zorgvuldig ruimtegebruik, rekening houden met de omgeving en of de ontwikkeling bijdraagt aan het behoud of de versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Nieuwe ontwikkelingen bieden een kans voor behoud en ontwikkeling van het landschap. In de Verordening ruimte Noord-Brabant is als hoofdregel opgenomen dat ontwikkelruimte bijdraagt aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Dit vergt een actieve instelling van iedereen die bij een ontwikkeling betrokken is. Gemeente Gemert-Bakel heeft een Handreiking Kwaliteitsverbetering opgesteld. De uitvoering en instandhouding van de kwaliteitsverbetering wordt middels een voorwaardelijke bepaling in het bestemmingsplan geborgd.

Functies

In de Verordening ruimte Noord-Brabant zijn voor de agrarische sector verschillende veranderingen doorgevoerd, met name voor veehouderijen en mestbewerking. Voor deze wordt hieronder verder gemotiveerd hoe de provincie is omgegaan met deze verschillende veranderingen voor deze functies gelegen in het buitengebied.

Veehouderijen

Het wezenlijke verschil tussen het oude en nieuwe provinciale beleid, is dat het beleid niet meer is gericht op de beperking van intensieve veehouderij, maar op het stimuleren van een zorgvuldige veehouderij, en grondgebondenheid. Het begrip intensieve veehouderij komt dan ook niet meer voor in de Verordening ruimte Noord-Brabant (Hierna: Verordening).

Regelmatig is er discussie geweest over de vraag wat nu wel en wat geen intensieve veehouderij betreft. In de meeste gevallen was het diersoort en het type huisvesting reden om te kie-

zen voor de benaming 'intensieve veehouderij' (kippen, varkens, kalveren) of 'grondgebonden' (melkrundvee). In de Verordening is het begrip 'intensieve veehouderij' verdwenen. De Verordening zorgt ervoor dat de denkwijze wordt omgedraaid. Dat wil zeggen, niet het beperken van de intensieve veehouderij staat voorop, maar het stimuleren van zorgvuldigheid en grondgebondenheid. Dit lijkt hetzelfde, maar er is een wezenlijk verschil. Niet het diersoort of type huisvesting bepalen wanneer sprake is van een 'intensieve veehouderij' of een 'grondgebonden' bedrijf, maar de mate waarin een bedrijf zorgvuldig en duurzaam onderneemt. Dit is verder vertaald in onder andere specifieke eisen over de mineralenkringloop én de grondpositie van een veehouderijbedrijf. Door het toepassen van deze specifieke eisen wordt bepaald of en in welke mate een veehouderij ontwikkelingsmogelijkheden toegekend krijgt.

Per 8 juli 2017 geldt een bouwstop voor specifiek de geitenhouderijen binnen Brabant. Reden hiervoor zijn diverse gezondheidsstudies welke een verhoogde kans op gezondheidsrisico's nabij geitenhouderijen laat zien. Het is onbekend waardoor dit verhoogde risico ontstaat zodat vervolgonderzoek nodig is naar de oorzaak van dit risico. De resultaten van dat onderzoek komen pas op termijn beschikbaar. Mede op verzoek van gemeenten en vanwege de noodzaak voor een uniforme aanpak van geitenhouderijen binnen de provincie is daarom een regeling in de verordening opgenomen om de ontwikkeling van geitenhouderijen tegen te gaan.

Onderscheid in veehouderijbedrijven

De sturing in het provinciaal en gemeentelijk beleid heeft zich sinds 1997 (uitbraak varkenspest) met name gericht op het beperken van intensieve veehouderijbedrijven. Welbekend zijn de LOG-gebieden (concentratie en ontwikkelingsmogelijkheden), verwevingsgebieden (ontwikkelingsmogelijkheden begrensd) en extensiveringsgebieden (geen ontwikkelingsmogelijkheden). Deze regeling is afkomstig uit de Reconstructiewet welke ondertussen is komen te vervallen. In het vigerende bestemmingsplan zijn deze zones nog opgenomen. Door het komen te vervallen van de Reconstructiewet, komen ook deze zones te vervallen.

De term 'extensiveringsgebied' is in de nieuwe Verordening niet langer aan de orde. Wel wijst de Verordening gebieden aan met de aanduiding 'Beperkingen veehouderij'. Voor de begrenzing van deze gebieden is aangesloten bij de grenzen van het extensiveringsgebied die op grond van de Reconstructiewet waren vastgesteld. Voor veehouderijbedrijven in de groenblauwe mantel en in gemengd landelijk gebied zijn dezelfde regels van toepassing. Er zijn slechts twee gebieden van belang voor de bestemmingsregeling en daarmee voor de mogelijkheden van veehouderijbedrijven:

1. Gebieden waarop de zone 'Beperking veehouderij' is gelegen;
2. Gebieden waar de zone 'Beperking veehouderij' niet is gelegen.

Wanneer veehouderijen niet in de zone 'Beperkingen veehouderij' zijn gelegen, dient voor het uitbreiden van het bebouwde oppervlakte ten behoeve van de veehouderij aangetoond te worden dat sprake is van een zorgvuldige veehouderij. Een zorgvuldige veehouderij is een veehouderij die, door het treffen van maatregelen gericht op onder andere landschap, de kringlopen op lokaal niveau sluit, verder gaat in emissiebeperking en gezondheid voor mens en dier, ruimtelijk en maatschappelijk optimaal wordt ingepast in zijn omgeving. De zorgvuldigheid van een veehouderij wordt aangetoond via de zogenaamde Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV).

Wanneer de veehouderij in de zone 'Beperkingen veehouderij' is gelegen dient daarnaast ook aangetoond te worden dat sprake is van een grondgebonden veehouderij (max 2 GVE¹ per hectare).

Stalderen

Per 8 juli 2017 wordt een verder onderscheid gemaakt in veehouderijbedrijven, en daarmee provinciaal verder gestuurd op de ontwikkeling van de veehouderijsector binnen Brabant. Het wel of niet zijn van een hokdierhouderij bepaalt namelijk de ontwikkelingsbedrijven voor het bedrijf middels het zogenoemde stalderen. Stalderen is vereist bij een toename van de oppervlakte aan dierenverblijf op een bouwperceel van een hokdierhouderij.

Er zijn zes stalderingsgebieden aangewezen door Provincie Noord-Brabant, welke overeenkomen met Concentratiegebied Zuid vanuit de Meststoffenwet. Gemeente Gemert-Bakel is gelegen binnen een van deze zes stalderingsgebieden. Binnen deze gebieden is een toename van dierenverblijf voor hokdierhouderijen alleen mogelijk als er elders binnen dat gebied dierenverblijven voor hokdieren wordt gesloopt, gesaneerd en herbestemd (110% van de te realiseren nieuwbouw dient gesloopt te worden). De begrippen dierenverblijf, gebruiksoppervlak en stalderingsgebied worden ook gedefinieerd in de Verordening ruimte.

De stalderingseis worden door de provincie alleen gesteld aan hokdierhouderijen. Een hokdierhouderij wordt gedefinieerd in de Verordening als een veehouderij met uitzondering van nertsenhouderij, melkrundveehouderij en schapenhouderij. De provincie heeft ook verder gedefinieerd wat zij verstaan onder een melkveehouderij aan de hand van de zogenoemde RAV (Regeling ammoniak en veehouderij)-codering:

- melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar (A1)
- vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (A3)
- dieren die worden gehouden uitsluitend of in hoofdzaak voor natuurbeheer

Melkveehouderijen zijn nu uitgezonderd omdat er momenteel landelijk diverse wetgeving in ontwikkeling is welke deze sector stuurt. Hetzelfde geldt voor nertsenhouderijen, ook hiervoor geldt landelijke wetgeving die de omvang van deze veehouderijtak stuurt.

Hoofdredeken voor de provincie om te stalderen zijn, omdat deze voorwaarden sturing geven aan het voorkomen van een verdere regionale concentratie van vee en richten zich daarnaast op het tegengaan van (verdere) leegstand. Vanwege deze extra randvoorwaarden is een toename van de oppervlakte dierenverblijf binnen een bouwperceel alleen mogelijk als er elders dierenverblijven verdwijnen middels stalderen.

Toetsingskader veehouderij buiten de zone 'Beperkingen veehouderij'

In de Verordening is aangegeven dat een veehouderijbedrijf een omgevingsvergunning voor bouwen kan krijgen voor de uitbreiding van bebouwing wanneer een positief resultaat is behaald volgens de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (Hierna: BZV). De BZV is een dynamisch document, dat betekent dat op elk moment een aspect kan komen te vervallen, worden toegevoegd of worden aangescherpt.

---

¹ Grootvee eenheid.

Met de BZV moet het veehouderijbedrijf op verschillende onderdelen aantonen dat zij voldoet aan deze zorgvuldigheidsaspecten. Deze zorgvuldigheidsaspecten hebben verband met gezondheid, omgeving, geur, ruimtelijke kwaliteit etc. Aan de hand van een puntentelling per onderdeel, komt men voor deze veehouderij tot een totaal-beoordeling. De totaal-beoordeling dient minimaal een 7 te zijn. Wanneer sprake is van een 7, mag de omgevingsvergunning voor bouwen worden verleend. Wanneer het totaal-oordeel minder is dan een 7, dient de veehouderij maatregelen te nemen om overlast en ongewenste effecten te voorkomen, waardoor kan het woon- en leefklimaat en de omgevingsituatie verbeteren. Kan een veehouderij dit niet aantonen dan betekent dit dat het bedrijf geen ruimte krijgt om te ontwikkelen.

Tot slot is ook het voeren van een zorgvuldige dialoog is een nieuwe verplichting voor veehouders om ontwikkelruimte te verdienen. Het dialoog is gericht op het onderhouden van een goede relatie tussen ondernemers en hun omgeving. De omgeving is daarbij geen vastomlijnd begrip. Aangezien het sterk afhankelijk is van de gewenste ontwikkeling en de effecten die daarmee gepaard gaan op de omgeving. De beoordeling hiervan wordt gedaan door de gemeente.

Toetsingskader veehouderij in de zone ‘Beperkingen veehouderij’

Wanneer de veehouderij binnen de zone ‘Beperkingen veehouderij’ is gelegen zal de agrarische ondernemer moeten aantonen dat zijn bedrijf een grondgebonden veehouderij is. Ten aanzien van het begrip grondgebonden veehouderij is het volgende opgenomen in de Verordening: *‘veehouderij waarvan het voer en de mest voor het overgrote deel gewonnen respectievelijk aangewend worden op gronden die in gebruik zijn van de veehouderij en die in de directe omgeving liggen van de bedrijfslocatie’*

Feit is wel dat wanneer de agrarisch ondernemer niet kan aantonen dat sprake is van een grondgebonden veehouderijbedrijf, dit bedrijf geen ontwikkelmogelijkheden heeft. De zone ‘Beperkingen veehouderij’ is gebaseerd op de voormalige extensiveringszone. Dat betekent dat de bedrijven die in deze zone liggen en naar alle waarschijnlijkheid reeds beperkt zijn en een bouwvlak op maat hebben.

In onderstaande figuur zijn de mogelijkheden nogmaals beeldend weergegeven of er mogelijkheden (+, +/-) zijn voor veehouderijbedrijven of niet (-) wanneer een veehouderij binnen de zone ‘Beperkingen veehouderij’ is gelegen.

	Zone beperking veehouderijen	Grondgebonden Veehouderij	Veehouderij
Nieuwvestiging		+/-	-
Hervestiging van		+	+
Omschakeling naar		+/-	-
Uitbreiding		+/-	-
Toename bedrijfsbebouwing		+/-	-
Gebruik bedrijfsbebouwing		+/-	+/-

Figuur 1: Mogelijkheden binnen de zone 'Beperkingen veehouderij' in de Verordening (Bron: Verordening ruimte Noord-Brabant Provincie Noord-Brabant)

Regelingen met betrekking tot veehouderijbedrijven

Zoals eerder aangegeven zijn voor veehouderijbedrijven in de groenblauwe mantel en in gemengd landelijk gebied dezelfde regels van toepassing, naast de extra eisen die gelden in de zone 'Beperkingen veehouderij'. De regeling van de provincie, met betrekking tot veehouderijen richt zich op twee mogelijke trajecten:

- Oprichten van bebouwing binnen het bouwvlak;
- Uitbreiden van bebouwing buiten het bouwvlak.

Oprichten van bebouwing binnen het bouwvlak

Wanneer een veehouderij de bebouwing wenst op te richten ten behoeve van de veehouderij, dient aangetoond te worden dat voor het hele bedrijf sprake is van een zorgvuldige veehouderij en dient de BZV-lijst ingevuld te worden.

Uitbreiden van bebouwing buiten het bouwvlak

Wanneer een veehouderij wenst uit te breiden buiten het bouwvlak (via vormverandering van het bouwvlak of bouwvlakvergroting) dient een wijzigings- of bestemmingsplanprocedure te worden doorlopen. Het plangebied voor deze wijziging betreft het gebied waarop de wijziging van toepassing is. De veehouder dient aan te tonen dat het haalbaar is om er voor te zorgen dat sprake is van een zorgvuldige veehouderij. De definitieve BZV dient pas te worden ingediend bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwen.

Om een overaanbod aan mestbewerking tegen te gaan, stuurt de provincie sterk op de mestbewerkingsproblematiek en – capaciteit. Zowel in de groenblauwe mantel als in gemengd landelijk gebied is mestbewerking van ter plaatse geproduceerde mest door veehouderijen toegestaan. In afwijking daarvan mogen melkveehouderijen in gemengd landelijk gebied mest vergisten van zowel ter plaatse geproduceerde mest als mest van derden tot een maximum van 25.000 ton per jaar. Voorwaarde hierbij is wel dat de mest uitsluitend via pijpleidingen naar de mestvergistingsinstallatie mag worden getransporteerd. In de groenblauwe mantel is dat niet toegestaan. Uitbreiding van bestaande mestbewerkingsbedrijven (agrarisch verwant) in de groenblauwe mantel is niet toegestaan (geen toename van gebruiksoppervlak). De vestiging of uitbreiding van een mestbewerkingsbedrijf voor mest van derden is alleen in gemengd landelijk gebied onder voorwaarden toegestaan.

Mestbewerking

In de Verordening heeft mestbewerking ook een belangrijke plaats gekregen. Vanuit de landelijke regelgeving is het sinds 1 januari 2014 verplicht om te voorzien in voldoende capaciteit om het mestoverschot te verwerken. Hiervoor is in Brabant een uitbreiding van de mestbewerkingscapaciteit nodig. Het beleid is daarbij gericht op het ontwikkelen van voldoende capaciteit in Brabant om het eigen mestoverschot te verwerken op daarvoor geschikte locaties. Om een overaanbod aan mestbewerking tegen te gaan, wordt op provinciaal niveau gestuurd.

In de nationale wetgeving wordt gesproken over mestverwerking. In de Verordening sluit de provincie aan op de definitie van mestverwerking uit de nationale regelgeving. Deze definitie is gericht op de beleidsmatige doelstelling die bereikt moet worden en niet op de activiteit zelf. Daarom wordt in de Verordening gesproken over mestbewerking. Mestbewerking wordt als volgt gedefinieerd *'de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de*

aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking (co)vergisting, scheiding, hygiëniseren of indamping van mest.'

Mestbewerking wordt toegestaan op bedrijventerreinen en op locaties in het gemengd landelijk gebied. Hierbij wordt ook nog een onderscheid gemaakt in mestbewerking voor derden of mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij. In de Verordening is opgenomen dat uitbreiding en toename van bestaande bebouwing bij veehouderijbedrijven ten behoeve van mestbewerking alleen is toegestaan wanneer dit enkel en alleen op de mestproductie van de veehouderijlocatie zelf van toepassing is. Zowel in de groenblauwe mantel als in gemengd landelijk gebied is mestbewerking van ter plaatse geproduceerde mest door veehouderijen toegestaan. In afwijking daarvan mogen melkveehouderijen in gemengd landelijk gebied mest vergisten van zowel ter plaatse geproduceerde mest als mest van derden tot een maximum van 25.000 ton per jaar. Voorwaarde hierbij is wel dat de mest uitsluitend via pijpleidingen naar de mestvergistingsinstallatie mag worden getransporteerd. In de groenblauwe mantel is dat niet toegestaan.

Uitbreiding van bestaande mestbewerkingsbedrijven (agrarisch verwant) in de groenblauwe mantel is niet toegestaan (geen toename van gebruiksoppervlak). De vestiging of uitbreiding van een mestbewerkingsbedrijf voor mest van derden is alleen in gemengd landelijk gebied onder voorwaarden toegestaan.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De nieuwe regels voor de veehouderij en mestbewerking uit de Verordening zijn de voornaamste reden voor de herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2010'. Dit betekent niet dat het de intentie van de gemeente Gemert-Bakel is om met de integrale herziening nieuw beleid rondom het buitengebied te vormen. Echter is het niet zonder meer mogelijk om de Verordening een op een over te nemen in het nieuwe bestemmingsplan, omdat sprake is van bestaande kaders. Voor deze bestaande kaders (het huidige bestemmingsplan, de Verordening en vastgestelde beleidsnota's) zijn per enkelbestemming keuzes gemaakt. De afwegingen die ten grondslag liggen aan de gemaakte keuzes zijn verder toegelicht in hoofdstuk 3 van de toelichting. Dit resulteert in een verankering van de Verordening passend in de kaders van de gemeente Gemert-Bakel.

3. GEMEENTELIJK BELEID

Structuurvisie + 2010-2020

De Structuurvisie + 2010-2020 staat in het teken van het duurzaam verbinden van mens, ruimte en middelen. 'Een gelijkmatige verdeling van lusten en lasten, over een balans tussen de toenemende mobiliteit en een sociaal, gezond en veilig leefklimaat, over de zorg voor een aantrekkelijk fysieke leefomgeving en over een duurzame landbouw en intensieve veehouderij'. De grote lijnen die de gemeentelijke visie bepalen zijn samenwerking, stedelijke invloed, concentratie en vernieuwing:

- Er wordt gestuurd op samenwerking binnen en tussen de dorpen met omliggende gemeenten en steden én met de (sociale) partners;
- Gemert-Bakel grenst aan de stadsregio Helmond-Eindhoven en Veghel-Uden. Door de ligging van de gemeente is het noodzakelijk om in te spelen op de veranderingen en ontwikkelingen in de omgeving door middel van nieuwe ruimtelijke, maatschappelijke en economische duurzame concepten, zonder de aandacht voor sociale samenhang en een landelijke uitstraling te verliezen;
- Waar mogelijk worden maatschappelijke voorzieningen gebundeld en geconcentreerd. Het logisch samenbrengen van deze functies zorgt voor een ruimtelijk en financieel duurzame situatie;
- Het gemeentelijke beleid is niet alleen gericht op behoud, maar ook op het vernieuwen, verbeteren en ontwikkelen van de bestaande karakteristieken en structuren.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Momenteel wordt de Structuurvisie + 2010-2020 herzien. Deze herziening is noodzakelijk om weer te kunnen beschikken over een up-to-date toetsings- en inspiratiekader voor toekomstige ontwikkelingen binnen de gemeente Gemert-Bakel en als een richtlijn voor de gemeente zelf.

Op het gebied van duurzaamheid wordt er een gebiedsbenadering gehanteerd. Hierbij wordt er rekening gehouden met het gebied waarin een nieuw plan zich aandient. Een (grootschalig) recreatieplan niet in een voormalig loggebied en andersom geen grote veehouderij in de strook rondom de oude kernen. Hierbij wordt ook gekeken naar de duurzame eisen die per gebied worden gesteld.

Op het gebied van duurzaamheid bieden we met voorwaarden ruimte voor nieuwe plannen. Er is maatwerk nodig maar alleen als het plan op het gebied van innovatie en duurzaamheid de omgeving versterkt en verbetert.

Beleidskader plattelandswoningen

De 'Wet plattelandswoning' trad op 1 januari 2013 in werking. De wet wijzigt de bescherming voor (voormalig) agrarische bedrijfswoningen en de definitie van geurgevoelig object. Deze wet bevat een regeling voor veehouderijen die niet gestopt zijn, maar waarvan de woning qua gebruik wordt afgesplitst (plattelandswoning). Het gaat om de bescherming tegen geur van de voormalige eigen veehouderij.

De gemeente Gemert-Bakel heeft na de inwerkingtreding van deze wet in 2013 eigen beleid geformuleerd om voormalige bedrijfswoningen om te kunnen zetten naar een plattelandswoning.

ning. Onder voorwaarden kan met dit beleid een dergelijke woning mogelijk gemaakt worden als voldaan wordt aan verschillende criteria:

- Plattelandswoningen zijn uitsluitend mogelijk bij in werking zijnde agrarische bedrijven;
- Plattelandswoningen zijn alleen mogelijk bij agrarische bestemmingen;
- Het moet gaan om bestaande gevallen van voor 1 januari 2013.

Als voldaan wordt aan de criteria kan eventueel medewerking verleend worden aan het gebruik van de voormalige bedrijfswoning als burgerwoning.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De criteria zijn in een nieuwe wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan opgenomen. Wanneer voldaan wordt aan de criteria wordt de woning voorzien van de aanduiding 'plattelandswoning'.

Beleidsnotitie Boerderijsplitsing

Door woningsplitsing wordt bijgedragen aan behoud van cultuurhistorie en leefbaarheid. Om cultuurhistorisch waardevolle bebouwing in het buitengebied te behouden, is door de gemeente in 2005 besloten mee te werken aan boerderijsplitsing. De splitsing van het pand in twee woningen beoogt behoud van het cultureel (agrarisch) erfgoed en landschap door het 'organiseren van meer eigenaren'. Doel is bij te dragen (beheer en onderhoud) aan de toeristisch-recreatieve potentie en de herkenbaarheid en uniciteit van ons landschap en bebouwing. Door de splitsing van panden wordt bijgedragen aan nabuurschap en leefbaarheid. De splitsing is op basis van de cultuurhistorische betekenis van het pand of op basis van mantelzorg. De mantelzorgwoning kan zowel in het pand als buiten het bestaande pand georganiseerd worden. Nabuurschap op basis van mantelzorg heeft vergunning-technisch altijd een tijdelijk karakter.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Aan de bestaande wijzigingsbevoegdheid voor boerderijsplitsing zijn nieuwe criteria toegevoegd, zodat de regels in overeenstemming zijn met de Verordening ruimte Noord-Brabant.

Woonvisie 2016-2020

In 2015 is de nieuwe Woningwet in werking getreden. Ten opzichte van de voormalige Woningwet is een groot gedeelte herzien. Daarbij is de woningmarkt sterk veranderd de afgelopen jaren door de economische crisis. Voor de lokale woonopgave maken woningcorporaties, gemeenten en huurders prestatieafspraken. Deze prestatieafspraken gelden alleen wanneer een woonvisie door de gemeente wordt vastgesteld. In deze visie wordt ingegaan op het uitvoeringsprogramma en waar de prioriteiten liggen om een aantrekkelijke woongemeente te blijven, dit vast te houden en waar mogelijk te vergroten.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Bij de inbreiding, uitbreiding en/of herstructureren van woningen en/of bedrijven binnen de gemeente wordt rekening gehouden met geconstateerde trends, woonbehoefte en woningvoorraad uit de Woonvisie 2016-2020. Gemeente Gemert-Bakel probeert met haar woningbouwprogramma zo flexibel mogelijk om te gaan. Een vastgelegd programma is niet meer van deze tijd. Door deze flexibiliteit kan ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen en behoefte. Ook wil de gemeente Gemert-Bakel dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Het concept mantelzorgwoning sluit aan bij deze gedachte en is verder uitgewerkt in het bestemmingsplan.

Watertakenplan 2013-2016

In de nieuwe wetgeving is een uitdrukkelijke zorg neergelegd bij de terreineigenaar voor het omgaan met hemelwater (ofwel regenwater). De terreineigenaar is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de verwerking van regenwater van zijn eigen terrein. Pas als hij het water zelf redelijkerwijs niet kan verwerken, en de gemeente kan dat eenvoudiger of doelmatiger dan heeft de gemeente een zorgplicht in de inzameling en verwerking van het regenwater. Het verwerken van regenwater op particulier terrein ontlast het rioolstelsel.

De gemeente heeft als doel waterkwaliteit te verbeteren en overlast te verminderen door minder schoon regenwater naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie af te voeren dan nu het geval is. Daarnaast willen we verdroging tegengaan door regenwater vast te houden in het gebied. De gemeente streeft ernaar om invulling te geven aan deze zorgplicht. Hierbij wordt, waar mogelijk, onderscheid gemaakt in bestaand stedelijk gebied, nieuw stedelijk gebied en het buitengebied.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De zorgplicht voor het aspect 'Water' is geborgd in het vigerende bestemmingsplan en zal overgenomen worden in het bestemmingsplan 'Buitengebied Gemert-Bakel 2016'.

Gemeentelijk geurbeleid

Op 6 februari 2014 heeft de gemeenteraad van de gemeente Gemert-Bakel de "Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Gemert-Bakel 2013" vastgesteld. In de beleidsregel is opgenomen dat bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven en plannen als vertaling van het criterium "een aanvaardbaar woon - en leefklimaat" voor het aspect cumulatieve geurhinder uit stallen van veehouderijen toetswaarden worden gehanteerd.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Gezien de strengere normen uit de Verordening wil de gemeente deze normen hanteren voor zowel geur als fijn stof. Daar waar de gemeente strengere voorwaarden stelt, worden deze van toepassing verklaard.

Gemeentelijk archeologisch beleid

De gemeente Gemert - Bakel heeft in januari 2016 het nieuwe gemeentelijke archeologisch beleid vastgesteld. Het archeologiebeleid bestaat uit drie delen. In deel 1 is de inleiding op de archeologische nota opgenomen. Deel 2 bevat het feitelijke archeologiebeleid en in het laatste deel zijn de randvoorwaarden waar een goed gemeentelijke archeologisch beleid uit bestaat uitgeschreven.

Het archeologiebeleid uit 2010 is in 2015 geëvalueerd. Samenvattend bestaat het archeologiebeleid uit drie beleidsregels:

1. De gemeente behoudt zoveel als mogelijk de archeologische resten in de grond en beschermt en behoudt deze redelijkerwijs waar mogelijk met dit beleid;
2. De gemeente Gemert-Bakel hanteert de oppervlakte van de effectieve bodem verstorende ingrepen als uitgangspunt voor het bepalen van de archeologische onderzoeksverplichting in een plangebied.

3. De gemeente hanteert een verstoringsdiepte van maximaal 0,4 meter beneden maaiveld.
4. De volgende 7 categorieën worden onderscheiden:
  1. Wettelijk beschermd archeologisch monument;
  2. Gebied van archeologische waarde;
  3. Gebied met een hoge archeologische verwachting, dorpskern;
  4. Gebied met een hoge archeologische verwachting;
  5. Gebied met een middelhoge archeologische verwachting;
  6. Gebied met een lage archeologische verwachting;
  7. Gebied zonder archeologische verwachting.
5. Er zijn in de gemeente geen archeologische aandachtsgebieden of monumenten aangewezen. De aanwijzing hiervan is op grond van de archeologieverordening wel mogelijk.
6. De gemeente stelt daarnaast nog enkele specifieke richtlijnen in relatie tot het bepalen wanneer sprake is van een archeologische onderzoeksverplichting.
7. Het budget voor uitvoering van het gemeentelijk archeologiebeleid is gebaseerd op het uitgangspunt 'de verstoorder betaald'.
8. Archeologische verenigingen of vrijwilligers dienen waar mogelijk betrokken te worden bij archeologisch onderzoek.
9. De uitgangspunten van het archeologiebeleid wordt vertaald in alle gemeentelijke bestemmingsplannen en worden actueel gehouden in de archeologieverordening.

De archeologische beleidskaart geeft de vertaling van de archeologische waarden en verwachting naar concrete maatregelen in de sfeer van de ruimtelijke ordening. Deze beleidskaart treedt in de plaats van de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Noord-Brabant. De gemeentelijke beleidskaart is tot stand gekomen op basis van de resultaten van recente onderzoeken en nieuwe (wetenschappelijke) inzichten en kennis. Hierdoor is de gemeentelijke kaart actueler en gedetailleerd.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De vijf categorieën uit het gemeentelijk beleid zijn overgenomen als dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 1' tot en met 'Waarde – Archeologie 5'. Met uitzondering van 'Waarde – Archeologie 2', deze bestemming komt alleen in de kernen van de gemeente Gemert-Bakel voor. Deze dubbelbestemmingen vervangen de bestemming 'Waarde – Archeologie' en hiermee is het archeologisch beleid geborgd in het bestemmingsplan.

Gemeentelijk cultuurhistorisch beleid 'Oude akkers'

De gemeente Gemert - Bakel heeft in januari 2016 het nieuwe gemeentelijke cultuurhistorisch beleid vastgesteld. In dit plan wordt ingegaan op een aantal verplichtingen die gesteld worden door de Monumentenwet 1988. Doel van de gemeente is om cultuurhistorie een volwaardige plaats te geven in het proces van de ruimtelijke ordening en om een leidraad te verstrekken in de afweging van de verschillende belangen in de ruimtelijke ordening.

In drie stappen is voor een cultuurhistorisch begrip het beleid bepaald. Ten eerste wordt gedefinieerd wat verstaan wordt onder een specifiek cultuurhistorisch begrip. In de tweede stap wordt binnen de gemeente geïnventariseerd waar dit type cultuurhistorie aanwezig is, worden de akkers geschetst en wordt in hoofdlijnen de definitie gekarakteriseerd. Tot slot wordt in de laatste stap een waardering en selectie gemaakt binnen de gemeente Gemert-Bakel en wordt op basis hiervan planologisch vastgelegd.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De dubbelbestemming 'Waarde – Oude Akker' is in het bestemmingsplan opgenomen om het cultuurhistorisch beleid te borgen in het bestemmingsplan. De bestemmingen 'Oude Akker' en 'Waardevolle Akker' vervallen.

Op basis van behoud en ontwikkeling van cultuurhistorie en nabuurschap wordt daarnaast de 'regeling voor woningsplitsing' in het bestemmingsplan 'Buitengebied' gewijzigd (zie ook 'Beleidsnotitie Boerderijsplitsing'). De actualisatie heeft tot doel de aanduiding 'beeldbepalend pand' te wijzigen in 'monument' bij voldoende cultuurhistorische waarden of (definitief) af te voeren van de lijst. Zodra de monumentenlijst is geactualiseerd en vastgesteld is het uitgangspunt dat alle (agrarische) monumenten gesplitst kunnen worden. Wanneer er geen sprake is van monumentale waarde, kan de initiatiefnemer in vrijwel alle gevallen beroep doen op de 'mantelzorgwoning-regeling'.

Gemeentelijk VAB-beleid

Er was behoefte aan een vernieuwd toetsingskader voor vrijkomende agrarische bedrijven (VAB). Het provinciaal beleid, de gemeentelijke structuurvisie en Visie Plattelandsontwikkeling hebben daarvoor kaders opgesteld, maar de concrete invulling vindt plaats in het vernieuwde VAB-beleid. Het toetsingskader helpt de burger, ondernemer, bestuurder als ook de ambtenaar en draagt bij aan een aantrekkelijk buitengebied waar goed gewoond, gewerkt en geleefd kan worden voor iedereen. Verrommeling en verstening van het landschap wordt tot een minimum beperkt door de ondernemer planologische ontwikkelingsruimte te bieden, mits hij/zij bereid is te investeren in het slopen en opruimen van overtollige gebouwen.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

In de regels is een specifieke regeling opgenomen om het herbestemmen van zogenoemde VAB-locaties te stimuleren. Hiermee wordt het gemeentelijk VAB-beleid geborgd.

Beleidsnota Bed & Breakfast gemeente Gemert-Bakel

Het gemeentelijk beleid met betrekking tot recreatie en toerisme is opgenomen in de Structuurvisie+. Hierin staat dat, vanwege het grote aantal bedden dat in de gemeente wordt ontwikkeld, de gemeente selectief is met het ondersteunen van nieuwe initiatieven voor verblijfsaccommodaties en de uitbreiding van bestaande verblijfsaccommodaties. Een B&B betreft een kleinschalige vorm van verblijfsrecreatie, met een geringe uitstraling naar de omgeving. Dergelijke initiatieven passen binnen het selectieve beleid ten aanzien van verblijfsrecreatie dat is geformuleerd in de Structuurvisie+. Doel van deze nota is de voorwaarden vast te leggen, waaraan moet worden voldaan om een B&B in de gemeente Gemert-Bakel te realiseren.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De uitgangspunten van de Beleidsnota Bed & Breakfast zijn verwerkt in de regels van het bestemmingsplan.

Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Gemert-Bakel

In december 2015 is het nieuwe Beeldkwaliteitsplan Buitengebied door de gemeente Gemert-Bakel vastgesteld. In het buitengebied van Gemert-Bakel vinden veel verschillende ontwikkelingen plaats. Naast landbouw vinden steeds meer nieuwe functies hun plaats in het buitengebied. Door deze trend is het noodzakelijk om aandacht te besteden aan een goede afstemming van deze functies en de gewenste beeldkwaliteit te bewaken.

Het plan biedt richtlijnen over of de ontwikkeling past bij zijn omgeving en hoe deze ontwikkeling vormgegeven dient te worden, zodat sprake is van een goede landschappelijke inpassing. In het Beeldkwaliteitsplan wordt verder ingegaan op de trends in het buitengebied. Daarnaast wordt op basis van de historie van het landschap en de karakteristieken van het huidige buitengebied, onderscheid gemaakt in drie verschillende landschapstypen:

- Beekdallandschap;
- Kampenlandschap met oude akkers;
- Peelontginningenlandschap.

In deze drie gebieden zijn verschillende beeld dragers gelegen. De beeld dragers in het plan zijn uitgesplitst in gehuchten, oude akkers, beken en waterlopen, bos en bomenrijen, houtwallen en –singels. Het beeldkwaliteitsplan geeft de visie van de gemeente over de gewenste verschijningsvormen van het landschap en de bebouwing daarin per onderscheiden gebied.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Het beeldkwaliteitsplan wordt als bijlage opgenomen in de regels van het bestemmingsplan.

Handreiking Kwaliteitsverbetering van het landschap Gemert-Bakel

De kwaliteit van het landelijk gebied is belangrijk voor een hoogwaardig leef- en vestigingsklimaat en draagt daardoor bij aan de economische ontwikkeling. Om de kwaliteit in het landelijk gebied te versterken heeft de Provincie Noord-Brabant het principe 'kwaliteitsverbetering van het landschap' geïntroduceerd. De provincie biedt ruimte aan een gemeente over hoe de uitvoering van dit principe wordt aangepakt.

Gemeente Gemert-Bakel heeft ervoor gekozen om een eigen handreiking te schrijven en zo vooraf vast te leggen hoe in het algemeen met kwaliteitsverbetering wordt omgegaan en hoe dit principe onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan. Deze handreiking is op 20 februari 2018 geactualiseerd. Zo wordt vooraf gecommuniceerd naar initiatiefnemers welke bijdrage vanuit de ontwikkeling gedaan moet worden in het landschap. Met de handreiking wordt gestreefd naar een zoveel als mogelijke uniforme aanpak in relatie met provinciaal beleid en regelingen over kwaliteitsverbetering van het landschap en duidelijkheid vooraf naar de burgers wanneer zij een initiatief in het buitengebied willen ontwikkelen.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

De handreiking wordt als bijlage opgenomen in de regels van het bestemmingsplan.

Aanvullende beleidsnotitie Pluimvee

Op 28 januari 2016 heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel haar beleidskeuzedocumenten "Verordening ruimte Noord-Brabant" en "Gemeentelijke beleidskeuzen op basis van het huidig bestemmingsplan" vastgesteld. Diverse ontwikkelingen en nieuwe kennis met betrekking tot

mogelijke risico's voor de volksgezondheid, geven aanleiding een aanvulling te doen op de eerder gemaakte gemeentelijke beleidskeuze met een *aanvullende* 'Beleidsnotitie Pluimvee' voor aanpassing van de bestemmingsplanregels ten opzichte van het huidige bestemmingsplan.

In het huidige bestemmingsplan 'Buitengebied 2010' is het mogelijk om binnen de bestemming Agrarisch – Agrarisch bedrijf', met een specifieke aanduiding 'intensieve veehouderij', om te schakelen naar een andere intensieve veehouderij. In het beleidskeuzedocument dat vastgesteld is in 2016 is deze mogelijkheid in stand gebleven. Inmiddels zijn er diverse rapporten gepubliceerd waarin de resultaten weergegeven zijn van onderzoeken naar de mogelijke relatie tussen de veehouderij en de gezondheid van omwonenden. Hierbij is aangetoond dat er voornamelijk rondom pluimveehouderijen een verhoogde ziektedruk richting omwonenden aanwezig is.

De Rijksoverheid is bezig met het ontwikkelen van nieuwe wet- en regelgeving rondom fijn stof en endotoxine, maar deze laat langer op zich wachten dan voorheen aangegeven was. Vanuit diverse partijen komen zorgelijke signalen en wordt gevraagd rekening te houden met deze zorgelijke signalen. De gemeente Gemert-Bakel heeft aandacht voor volksgezondheid rondom veehouderijen en streeft naar een zorgvuldige veehouderij. In de nabije toekomst zijn er diverse ondernemers die (gedwongen) een besluit moeten nemen over de toekomst van hun bedrijf (denk hierbij aan deelnemende veehouders aan het Actieplan ammoniak (uiterlijk 1-1-2020) of pelsdierhouders welke hun bedrijf uiterlijk 1-1-2024 moeten beëindigen in verband met de Wet Verbod pelsdierhouderij).

In het bestemmingsplan is nu aangegeven dat omschakelen tussen de diercategorieën welke onder de definitie 'intensieve veehouderij' vallen, mogelijk is. Men zou dus van nertsen naar pluimvee om kunnen schakelen, of van varkens naar pluimvee. Het is echter de vraag of iedere locatie waar nu sprake is van een intensieve veehouderij, ook geschikt is of dat het wenselijk is voor een intensieve veehouderij in de vorm van een pluimveehouderij. Vanwege de mogelijke risico's voor de volksgezondheid is voorgesteld deze directe omschakelmogelijkheid van niet-pluimvee naar pluimvee te wijzigen naar een 'nee-tenzij' mogelijkheid met een binnenplanse afwijkingmogelijkheid om deze onder ruimtelijke voorwaarden wel mogelijk te maken. Door de binnenplanse mogelijkheid erin te houden, wordt directe planschade voorkomen en kan er bij een verzoek een goede afweging gemaakt worden of op die locatie een omschakeling van niet-pluimvee naar pluimvee in het kader van volksgezondheid acceptabel is.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Deze aanvulling op de beleidskeuzenotitie is door het college van B&W en de gemeenteraad vastgesteld. Na vaststelling door de gemeenteraad wordt deze aanvulling, samen met de reeds eerder vastgestelde beleidskeuzenotities, de basis voor het nieuwe bestemmingsplan.

Aan de hand van deze aanvulling op de beleidskeuzenotitie (in combinatie met de eerder vastgestelde notities) is het bestemmingsplan inclusief de Plan MER op onderdelen aangepast en of aangevuld.

BIJLAGE IV – MEMO DUURZAAMHEID

DUURZAAMHEID IN BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

Deze memo geeft een overzicht in hoeverre duurzaamheid is vastgelegd in het Bestemmingsplan Buitengebied en onderliggende toetsingskaders. Hierbij wordt bekeken of er voldoende ruimte en stimulans is voor duurzame en innovatieve projecten in het buitengebied. Daarbij wordt ook gekeken of er nog toevoegingen nodig zijn in het Bestemmingsplan Buitengebied. In dit document wordt uitgegaan van dezelfde definitie van duurzaamheid als de gemeente in haar beleid aanhoudt. Dit betreft de definitie van VN-commissie Bründtland (1987): "Duurzame ontwikkeling is ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen." Duurzame ontwikkeling vergt volgens de commissie Bründtland een balans tussen de kwaliteit van de natuurlijke leefomgeving (planet), de economie (profit) en het sociale vermogen van de mens (people). Het gaat hierbij om het in evenwicht brengen van het sociale, ecologische én economische aspect van duurzame ontwikkeling. Dit vraagt om zorgvuldig benutten, ontwikkelen en beheren van het natuurlijk kapitaal.

In dit document wordt deze definitie toegespitst op het fenomeen duurzaamheid op ruimtelijk niveau. Per beleidskader is aangegeven in hoeverre duurzaamheid een plaats heeft gekregen. Daarbij wordt de relatie gelegd met het bestemmingsplan Buitengebied. Aan de hand hiervan kan geconcludeerd worden hoe duurzaamheid in het bestemmingsplan Buitengebied is veranderd.

Ter verbeelding van de bevindingen is er een sheet gemaakt met daarop kernachtig de punten waarop, op het gebied van duurzaamheid, wordt getoetst.

Structuurvisie provincie Noord-Brabant

1. Landschappen met hoge cultuurhistorische waarden worden op gebiedsniveau behouden en versterkt. Dit is in de structuurvisie verwerkt door per type landschap aan te geven wat wenselijk is.
In het bestemmingsplan zijn de aanwezige natuurelementen specifiek bestemd en worden hiermee beschermd. Ook de ontwikkeling van natuur wordt in het bestemmingsplan gestimuleerd. Dit door het mogelijk te maken om NNB te realiseren, maar ook landschappelijke inpassing van de 'rode' ontwikkeling is hier een onderdeel van.
2. Met behulp van de Transitie naar een zorgvuldige veehouderij 2020 wil de provincie naar een duurzame en innovatieve veehouderij.
Het bestemmingsplan volgt dit beleid. De vereisten om te voldoen aan de noemer 'zorgvuldige veehouderij' worden overgenomen in het bestemmingsplan. Ook de ontwikkelingsruimte voor de (intensieve) veehouderij blijft beperkt.
3. Bij het gebruik van de ondergrondse ruimte, zoals het onttrekken van grondwater of opslaan van warmte, gaat benutten van duurzaamheidsdoelen voor economisch gewin.

Het bestemmingsplan Buitengebied volgt hierin het beleid van de provincie. Met concrete regels voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden (voorheen: aanlegvergunningsregels) wordt hier de grond beschermd.

4. Het opwekken van duurzame energie wordt, onder voorwaarden, gestimuleerd.
Voor zover dit binnen de reguliere bouwregels van het bestemmingsplan mogelijk is, wordt dit gestimuleerd. Het provinciaal beleid biedt nog geen ruimte om ruimere mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie mogelijk te maken in het bestemmingsplan.

Structuurvisie+ gemeente Gemert-Bakel

1. Cultuurhistorie is van belang. De gemeente wil de oude gehuchten versterken en de dorpsranden versterken met een eigentijdse maar dorpse uitstraling.
2. De gemeente heeft de ambitie om een voortrekkersrol te vervullen in de verduurzaming van de agrarische sector. Hierbij maakt de kwantitatieve benadering plaats voor een kwalitatieve benadering. Duurzaam ondernemen wordt gestimuleerd.
3. Er dient Hydrologisch neutraal gebouwd te worden. Alle huishoudens koppelen het regenwater van het afvalwater af. Hierdoor wordt het regenwater op het eigen erf opgevangen en via de bodem afgevoerd.
4. De gemeente wil het bedrijfsleven faciliteren in duurzame energievoorzieningen zoals zon- en windenergie of het opslaan van warmte of koude in de grond. Dit drukt zich ook uit in materiaalgebruik en het ontwerp van de ruimte en het gebouw.
5. Peilgestuurde drainage wordt gestimuleerd om tot een duurzaam waterbeheer te komen.
6. Bouwen en wonen op bijzonder natte plekken is economisch niet duurzaam en wordt ontmoedigd.

Verordening ruimte

1. Waar in bestemmingsplannen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn buiten bestaand stedelijk gebied, dient deze ontwikkeling gepaard te gaan met een kwalitatieve verbetering van de aanwezige of potenties op het gebied van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden in het gebied.
In het bestemmingsplan Buitengebied wordt dit beleid gevolgd. Bij het bestemmingsplan is een handreiking Kwaliteitsverbetering waarmee concreet invulling wordt gegeven aan de kwaliteitsverbetering.
2. Een bestemmingsplan gelegen in het Natuur Netwerk Brabant strekt tot het behouden, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden.
Het bestemmingsplan Buitengebied is hierop ingericht en heeft als doel dit, met respect voor de bestaande rechten, na te streven. Het bestemmingsplan biedt voldoende ontwikkelingsruimte voor natuur.
3. Voor veehouderijen geldt bij uitbreiding of vestiging een landschappelijke inpassingseis dat tenminste 10% van de omvang van het bouwperceel omvat.
Het bestemmingsplan Buitengebied gaat hierin verder en verplicht dat alle 'rode' ontwikkelingen voldoen aan een landschappelijke inpassingseis van minimaal 20% van de omvang van het bouwperceel.

4. Voor innovatieve plannen die duurzaam zijn en op meerdere vlakken voor een kwalitatieve verbetering zorgen is er nog ruimte mogelijk om uit te breiden. Dit gaat voornamelijk over plannen waarbij het bouwblok uitgebreid of aangepast moet worden om het innovatieve plan tot uitvoer te kunnen brengen. Dit kan zijn omdat er een bepaalde schaal nodig is om het rendabel te maken of omdat er meer ruimte nodig is per eenheid in het plan.

Dit beleid is niet expliciet verwerkt in het bestemmingsplan Buitengebied. Innovatieve plannen vragen om maatwerk. De gemeente stimuleert innovatie wel en zal dit ook waar mogelijk faciliteren.

Bestemmingsplan Buitengebied 2017/ Beleidskeuze notitie gemeentelijke beleidskeuzen t.b.v. bestemmingsplan

1. 20% van de omvang van het bouwblok, ongeacht de bestemming, dient bestemd te zijn voor groene erfinrichting/erfbeplanting, deze mag ook buiten het bouwblok gerealiseerd worden.
2. Bos- en natuurgebieden moeten aan elkaar verbonden worden (NNB) en worden vergroot en versterkt. Dit is aan de hand van 4 categorieën (Natuur algemeen, bos, landschapselementen en waardevolle zandwegen) verwerkt zodat een gebiedseigen aanpak mogelijk is.
3. Ten behoeve van de duurzaamheid worden de 'rode' ontwikkelingsmogelijkheden beperkt gehouden. Kleinschalige ontwikkelingen zijn toegestaan. Grote ontwikkelingen zijn alleen met goede kwaliteitsverbeteringen toegestaan aan de hand van de Structuurvisie en maatwerk.
4. Er worden mogelijkheden geboden om nieuwe functies te ontwikkelen op locaties waar de huidige functie niet meer actief is (VAB).
5. Elke uitbreiding van verhard oppervlak dient hydrologisch neutraal uitgevoerd te worden

Beeldkwaliteitsplan

Het beeldkwaliteitsplan is gericht op het kwalitatief bouwen en landschappelijk inpassen van nieuwe plannen in het buitengebied gericht op de locaties van het plan. Gemeente Gemert-Bakel gebruikt het plan wel als toetsingskader. Het plan wordt verwerkt in het Bestemmingsplan Buitengebied zodat er ook een juridische ondergrond is voor dit plan. Dit zorgt er mede voor dat de duurzame uitstraling van het buitengebied, met behulp van bijvoorbeeld erfbeplanting, ook juridisch houdbaar is.

Water

In het gemeentelijk watertakenplan zijn de volgende doelstellingen opgenomen in de beleidskeuzes:

1. Verminderen wateroverlast
2. Verbeteren waterkwaliteit
3. Tegengaan van verdroging
4. Bij particuliere initiatieven regenwater vasthouden bij voorkeur op eigen perceel. Wanneer het goedkoper is om een naastgelegen perceel te benutten voor waterberging mag dit met onderbouwing worden gedaan.
5. Naast eisen voor oppervlaktewater zijn er ook meerdere eisen op het gebied van grondwateronttrekking en de beregening vanuit oppervlaktewater. Deze regels zijn erop gericht dat er duurzaam wordt omgegaan met al het water binnen de waterkringloop.
6. De eis om neutraal te bouwen wordt gemeentelijk strenger opgepakt dan vanuit het waterschap wordt geëist. Als bij herbouw plaatsvindt, hoeft vanuit het waterschap alleen de extra

oppervlakte hydrologisch neutraal gebouwd te worden. Binnen de gemeente geldt dit voor het complete gebouw.

Milieuhygiëne

Op het gebied van milieuhygiëne (bodem, geluid en geur) worden de wettelijke kaders aangehouden. Bij het bepalen van de geurnormen wordt gekeken naar de gewenste ontwikkelingen in dat gebied. Hierdoor zijn er ook vlakken waarbij de gemeente strenger is als de provinciale kaders. Hierbij is ook duurzaamheid van belang zoals de gewenste maatschappelijke en fysieke ontwikkelingen op de lange termijn. Daarnaast wordt er een PPP-toets uitgevoerd als een plan afwijkt van het geurbeleid.

BZV (Brabant Zorgvuldigheidsscore Veehouderij)

De BZV is er op gericht om te zorgen dat veehouderijen aan een minimaal niveau voldoen op het gebied van duurzaamheid. Dit gaat aan de hand van drie kaders bestaande uit meerdere categorieën. De drie kaders zijn 'Gezondheid', 'Fysieke leefomgeving' 'Dierenwelzijn' en 'Verbinding, biodiversiteit en omgeving'. De veehouder moet bij de aanvraag van een nieuwe vergunning minimaal een 7,25 halen. Het is afgesproken dat de BZV jaarlijks wordt herzien, waarbij de insteek is dat het niveau hoger wordt. Het is echter zo dat je niet per categorie een bepaald aantal punten moet halen. Dus ondanks dat een bedrijf vereist wordt duurzaam te ontwikkelen kan hij op de ene categorie een hoge score halen en op een ander categorie geen punten scoren en toch voldoen.

Deze BZV wordt integraal onderdeel van het bestemmingsplan Buitengebied. Door middel van een zogeheten dynamische verwijzing zal altijd de meest actuele BZV van toepassing zijn op het bestemmingsplan.

Overige beleidsstukken

1. Met behulp van het bio/groenfonds worden er financiële hulpmiddelen geboden voor kwaliteitsverbetering in het buitengebied.
2. Aan de hand van het beleid op de gebieden van verbrede landbouw/nevenfuncties en boerderijsplitsing wordt er gezorgd dat locaties in het buitengebied op een duurzame manier ontwikkelen.
3. Het VAB-beleid is volop in ontwikkeling maar richt zich er in elk geval op dat de vrijkomende bebouwing/locatie een duurzame invulling krijgt.
4. Aan de hand van de archeologische en cultuurhistorische waardenkaart wordt er mede voor gezorgd dat de archeologisch verwachte waarden en cultuurhistorisch waardevolle objecten zoals bolle akkers bewaard blijven zodat hier ook duurzaam mee om wordt gegaan.